

Л. П. Бажан

Ладжинський завод ферментних препаратів

ЛАДИЖИНСЬКИЙ ЗАВОД ФЕРМЕНТНИХ ПРЕПАРАТІВ – підприємство мікробіологічної промисловості. Засн. 1970 відповідно до Постанови ЦК КПРС і РМ СРСР у смт Ладжин Тростянець, р-ну Вінн. обл. (нині місто обл. значення). 1973–76 за проектом одес. інституту «Південгіпробіосинтез» уведено в експлуатацію 1-у чергу для виробництва фермент. препаратів тех. призначення – пектоаваморіну ГЗХ (проектна потуж. 240 умов. т на рік) і мацеробациліну ГЗХ (84,6 умов. т на рік; обидва – для збагачення та збалансування раціону кормів для тварин). 1977 освоєно випуск лужної протеази для виробництва синтет. мийних засобів. Наприкінці 1970-х рр. заг. річна потуж. підприємства з випуску фермент. препаратів досягла 4056,6 умов. т (лужної протеази – 3612, пектофоетидіну – 360, мацеробациліну – 84,6). У 1981 уведено в експлуатацію 2-у чергу згідно контракту з франц. фірмою «Нордон» для випуску очищених фермент. препаратів – бактеріал. амілази (проектна потуж. 31 умовна т на рік), нейтрал. протеази (5 умов. т на рік), лужної протеази (119 умов. т на рік), глюкоамілази (90 умов. т на рік). Необхідність будівництва подіб. виробництва була обумовлена швидкими темпами зростання споживання населенням мийних засобів, прогресив. розвитком спирт. і харч. пром-стей, впровадженням нових методів відгодівлі тварин за допомогою ензимів. Зазначені ферментні препарати до введення Л. з. ф. п. в Україні та ін. рад. республіках не виробляли. Згодом на підприємстві почали виготовляти мед. субстанцію солізму (5036 млрд лікув. од. на рік) і рекомбінант. інтерферону. У 1970–80-х рр. Л. з. ф. п. був одним з провід. підприємств «Головмікробіопрому» при РМ СРСР і найбільшим рад. виробником фермент. препаратів. 1986 унаслідок приєднання до нього (гол. підприємство) виробництва біохім. синтезу Ладжинського спиртового заводу, Уман. вітамін. заводу (Черкас. обл.; нині АТ «[Вітаміни](#)»), Межирічківського вітамінного заводу (Голованів. р-н Кіровоград. обл.) і Турбів. заводу скляного посуду (Вінн. обл.) створ. Ладжин. вироб. біофармацевт. об'єдн. «Ензим» («Е.»). 1989 зі складу останнього знову виокремлено підприємства в м. Умань, с. Межирічка та смт Турбів, 1992 на базі ремонтно-мех. цеху створ. Ладжин. ремонтно-мех. завод, а на базі цеху № 3 – Ладжин. біохім. завод (колишнє біохім. виробництво спирт. заводу; нині ПАТ «Біолік»). Із розпадом СРСР були порушені екон., сировинні, транспортні та фінанс. зв'язки,

втрачений частково укр. ринок, що зумовило знач. спад виробництва. 1994–97 на вироб. площах Л. з. ф. п. діяло ВАТ «ХК “Е.”» (гол. підприємство), якому підпорядковувалися ВАТ – «Фермент», «Наук.-технол. центр “Ензифарм”» та «Ладжинмонтажбуд»; від 1997 – держ. підприємство «Е.» (у структурі – наук.-біофармацевт. центр з дослід. цехами, з виробництва препаратів мікробіол. синтезу, готових лікар. засобів, електроремонтний, тепловодопостачання цехи; нині фактично не працює) та від 2004 – дочірнє підприємство «Е.» (вироб. потуж. 4652,9 умов. т фермент. препаратів і 17 млн флаконів препаратів для ін’єкцій на рік; продукцію застосовують у кормовиробництві для с. господарства, рослинництві, спиртовиробництві, харч. галузі, зокрема пивоварінні, фармакології, целюлозно-папер. і шкіряній пром-стях, під час виготовлення прал. порошоків і мийних засобів та для екол. цілей; кількість працівників у 2015 – 173 особи). Наприкінці 1980-х рр. на Л. з. ф. п. працювала 2571 особа, з них у наук. підрозділі – 112 (зокрема канд. мед. н. – Є. Григор’єв, Л. Шинкаренко, канд. тех. н. – В. Болоховська, І. Чугуєв). На ньому був відкритий найбільший в Україні музей пром. штамів продуцентів біологічно актив. речовин, антибіотиків, ферментів. 1987 за розроблення модифік. технології виробництва очищеної глюкоамілази Л. Шинкаренко нагороджено сріб., за розроблення технології виділення культурал. рідини глюкоамілази через солом’яну муку Л. Удовенко – бронз., за освоєння замкнутого циклу біоміцину з отриманням додатк. корм. продукту у вигляді білоквітамін. маси П. Сандула (на той час – заступник ген. дир., а 1988–92 – ген. дир. Ладжин. вироб. біофармацевт. об’єдн. «Е.»; 1984–86 керував Ладжин. спирт. заводом, почергово упродовж 1992–2009 – підприємствами «Біолік» і «Ензим») – сріб., Л. Веремієнка – бронз. медалями ВДНГ СРСР. Кілька працівників за успіхи у розвитку виробництва відзначено держ. нагородами СРСР. 1973–88 спочатку Л. з. ф. п., а потім Ладжин. вироб. біофармацевт. об’єдн. «Е.» керував В. Халабузар.

Бібліографічний опис:

Ладжинський завод ферментних препаратів / Л. П. Бажан // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-52898>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).